

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

ΟΙ ΓΙΑΤΡΑΚΟΙ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΔΙΚΟΙ

'Απ' τῆ μεσαιωνικῆ Φλωρεντίας στὴ Μάνη. Ἡ αἰμοσταγῆς ἱστορία τῶν Μεδίκων. Οἱ φαρμακοποιεὶ ποὺ ἔγιναν ἡγεμονεὶς καὶ τύραννοι. Ὁ Πύργος τῆς 'Αρνας καὶ οἱ πέντε Γιατράκοι. Δορυφόρος ὁ Μεγαλοπρεπὴς καὶ ἡ ἀλλοτρεῆ ζωὴ του. Ἐνας Μεδίκος ἀραπάκος. Ἡ μεῖρα τῶν Γιατράκων. Ἐρωτες, δολοφονεῖς, ἐκδιχόσεις, κτλ.



ΥΟ ἱστορικὲς οἰκογενεῖς τῆς Ἑλλάδος, οἱ Γιατράκοι τῆς Μάνης καὶ οἱ Ἴατροι τοῦ Ναυπλίου, ἔχουν Φλωρεντινὴ τὴν καταγωγὴν τους, ἀπὸ τὴν περίφημη μεσαιωνικὴ οἰκογένεια τῶν Μεδίκων. Ὅπου καὶ ἂν βρεθῆ κανεὶς στὴ Φλωρεντία, θ' ἀκούσῃ τ' ὄνομα τῶν Μεδίκων, καὶ μόνο στὶς ἐπιγραφὰς τῶν φαρμακείων δὲν θὰ τὸ ἴδῃ ποτέ. Καὶ ὅμως οἱ φαρμακοποιοὶ ὄλου τοῦ κόσμου θὰ ἔπρεπε νὰ τιμῶν τὴ μνήμην τῶν ἐστεμμένων συναδέλφων τους. Γιατί, στὸ κάτω-κάτω, φαρμακοτρίφτες ἦταν στὴν ἀρχὴ οἱ Μεδικοί, καὶ μάλιστα πρακτικοί, χωρὶς διπλώματα.

Κατὰ τὸ 1207 ὁ πρῶτος Μεδίκος ἀνοίξε στὴ Φλωρεντία ἕνα μαγαζὶ, γιὰ νὰ πωλᾷ ἱαματικά βότανα, διάφορες ἀλοιφές, μαντζούνια, μὲ συνταγές, ποὺ τίς εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὴ γιγαίᾳ του. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ «Φαρμακοπωλείου» του εἶχε κρεμάσει — κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης — τὸ ἐπαγγελματικὸ του σῆμα: «Ἐξ ἡγίας ἐπάνω σὲ χρυσοῦ θάβρο. Τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ἔγγονα τοῦ φαρμακοποιοῦ αὐτοῦ γίνηκαν ἐπίσης φαρμακοποιοὶ. Κ' αἱ ὄταν ἀργότερα οἱ Μεδικοί προτίμησαν ν' ἀνοίξουν Τράπεζα, διετήρησαν τὸ ἐπίθετο αὐτό, (medici), ποὺ ἀφιέλτο στὴ φήμην τῶν πρῶτῶν φαρμακοποιῶν τῆς οἰκογενείας τους. Στὸ ὑπερήφανο οἰκόσημο τῆς Δυναστείας, ποὺ κατάρθωσε ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες νὰ κυβερνήσῃ δικτατορικῶς τὴ Φλωρεντία, πότε ὡς Δημοκρατία καὶ πότε ὡς Δουκάτο, εἶνε ζωγραφισμένα ἡλοστρογγυλά τὰ 6 χότια τοῦ πρῶτου Μεδίκου. Τὰ χότια Ἰταλιστὶ λέγονται ralle. Λοιπὸν, ἡ κραυγὴ «πάλλε! πάλλε!» ἦταν τὸ πολεμικὸ σύνθημα τῶν στρατιωτῶν ποὺ διοικούσαν οἱ Μεδικοί πολεμώντας, στοὺς ἐμφολιῶνες σπαραγμοῦς τῆς Φλωρεντίας.

Καὶ οἱ Γιατράκοι τῆς Μάνης, τὴν ἀρχικὴν τους δημοτικότητα στοὺς Μανιάτες, τὴν χρεωστοῦσαν ἐπίσης, στὶς φαρμακευτικὰς γνώσεις ποὺ εἶχαν, καὶ μὲ αὐτὰς κατώρθωσαν θυματουργικὰς θεραπείας. Ἡ γνώσεις ἐκένη (ποὺ μετεδίδοντο κληρονομικῶς, ἀπὸ πατέρα σὲ γιόντα) δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε ἄλλες ἀπὸ τὰ θρυλικὰ γινώσκοντα τῆς γιγαίᾳς τῶν Μεδίκων. Γιατί—καθὼς εἶπαμε—ἀπὸ τοὺς Μεδίκους ἔχουν τὴν καταγωγὴν τους καὶ οἱ Γιατράκοι, κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἀπόγονοι τοῦ Πέτρου τῶν Μεδίκων, ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει στὴν Ἑλλάδα τὸν κακοηθιστὰ ἐκεῖνον «Δούκα τῶν Ἀθηνῶν» Οὐδᾶτορο Βρυνίου τὸ Β', ὁ ὅποιος, ἂν δὲν κατάρθωσε ποτὲ νὰ ἑσπάρῃ τὸ Δουκάτο του, ἐπέτυχε ὅμως ἀργότερα νὰ ψῆσῃ γιὰ κάμποσο καιρὸ τὸ ψάρι στὰ χεῖλη τῶν Φλωρεντινῶν, ὡς ποὺ ἐπαυστέτησαν καὶ τὸν ἐδίωξαν ἀπὸ τὸν τόπο τους.

Ὅπως ὁποῦτε, ὁ Πέτρος τῶν Μεδίκων, μετὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ἐκστρατείας του κατὰ τῶν Καταλανῶν, ἐπρότιμῃσε νὰ ἐγκατασταθῇ στὸ Ἀνάπλι, καὶ νὰ ἐξελληνισθῇ τὸ ὄνομά του εἰς «Ἰατρός». Ὁ γιῶνος του, Νικόλαος Μεδίκος ἢ Ἰατρός, ἔπηρε τὴν κόρη τοῦ Ἀθηναίου ἀριστοκράτη Ριομάχου, καὶ οἱ ἀπόγονοι του εἶχαν πάντοτε τὴν ἐπίσημην ἀνανώροισι τοῦ τίτλου τους ἀπὸ τῆς Δυναστείας τῆς Φλωρεντίας. Καὶ μόνο πολὺ ἀργότερα, ὅταν τὸ Ἀνάπλι κυριεύθηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ οἱ Ἴατροὶ ἀναγκάστηκαν νὰ μετοικήσουν στὸ Ὀτύλο τῆς Μάνης, ἄρρισαν νὰ λέγονται σύμφωνα μὲ τὴν κατὰ τὴν ἡλικίαν ποὺ συνηθίζεται ἐκεῖ: ΓΙΑΤΡΑΚΟΙ. Στὴν Ἄρνα τῆς Μάνης ἔχτισαν καὶ θυρὸ πύργου, καὶ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπαναστάσιν προσέφεραν πολὺτιμες ὑπηρεσίας. Πέντε ἀδερφοὶ Γιατράκοι, οἱ Γεώργιος, Μιχαὴλ, Παναγιώτης, Νικόλαος καὶ Ἰάκωβος δὲν ἦσαν μόνο ἀγωνιστὰς, ἀλλὰ καὶ θεραπευτὰ τραυματιῶν. Ἡ ἱστορία τῶν Πελοποννησιακῶν μαχῶν εἶνε γεμάτη ἀπὸ τῆς δράσιν τους. Ὅμως ἡ δόξα τῶν Γιατράκων ἐξημιώθη κατὰ τὸ 1822, γιὰτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Δράμαλι, ἀπεδόθη σ' αὐτοὺς ἡ δολοφονία τοῦ Μανιάτη ἀρχηγοῦ καὶ πολιτικοῦ Παν. Κρεθβατά. Ἡ δολοφονία ἔμεινε αὐτὴ

μὲνε πάντοτε μυστήριον γιὰ τοὺς ἱστορικοὺς.

Ἄς ἑξαγαγίσουμε ὅμως στοὺς Μεδίκους τῆς Φλωρεντίας: Παρ' ὅλη τὴν ἐξευγένειαν τῆς οἰκογενείας τῶν παλῶν σπερμῶν, ἡ φαρμακεία δὲν παύει νὰ παῖζῃ σημαντικὸν ρόλον στὴν ἱστορία τῆς τρομερῆς αὐτῆς Δυναστείας. Ὁ ἕνας Μεδίκος ἀεπάστρευε τὸν ἄλλο μὲ δηλητήριο ἢ μὲ σπλιέτω. Συνήθως ὅμως μὲ τὸ πρῶτον. Συχνὰ ἐξώτωναν τοὺς ἐχθρούς τους μὲ τὸν ἴδιον τρόπο, κα. ἐξωτώνονταν ὕστερα ἀπ' αὐτοὺς «Ὁφθαλμὸν ἀντὶ οφθαλμοῦ!» Οἱ μόνοι καθὼς πρέπει Μεδικοί ἦσαν ἐ Κουμάς ὁ Α' καὶ ὁ γιῶνος του Πέτρος. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι κ' ἄρχισεν ἄλλος Μεδίκος, ὁ Λορέντζος ὁ Μεγαλοπρεπὴς, δὲν εἶχε ἀρχίσει ἀκόμη τὴν ὑποὺλην πολιτικὴν τῶν δηλητηριῶν καὶ τῶν σπλιέτων, ἀλλὰ ὅταν ἔγινε ἐναντίον τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Πάπυ, γιὰ νὰ τὴν καταπύσῃ, δελεήθηκε τρομερὰ σκληρός. Ὁ Ἰδιος, διαχειριζόμενος τὰ δημόσια χρήματα, εἶνε καταχραστής. Ἐπειδὴ σκορποῖσεν ἀσυλλόγιστα τὴν πατρικὴν του περιουσία, ποὺ ἦταν κολοσσοεῖα, σὲ γιορτὰς καὶ πανηγύρια καὶ ἀγορὰς καλλιτεχνημάτων, κατάντησε στὸ τέλος νὰ βρεθῆ χωρὶς μετρητὰ. Καὶ τότε ἄρχισεν, ἀπλούστατα, νὰ παίρῃ ἀπὸ τὸ δημόσιον Ταμεῖον. Προπάντων εἶχε πρόχειρον ἕνα Ταμεῖον Ἀσφαλείας, ὅπου οἱ γονεῖς κάθε κοριταίου, ποὺ γεννιόταν στὴ Φλωρεντία, ζῶφειλαν νὰ καταθέσουν ἕνα ὀρισμένον ποσόν, τὸ ὅποῖον θὰ ἔπαρνε τὸ κορίτσι πρῶτα, μὲ τόκο κ' ἐπίτοκον, τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου του. Λοιπὸν, τὸς σ' ὑπῆρτα ἔλησθητε δ... Μεγαλοπρεπὴς Λορέντζος Μεδίκος τὰ «ἐέρα» αὐτὰ ἀσφάλιστα ὅστε τὸ Ταμεῖον ἀνέστειλε τίς πληρωμὰς τῶν προικῶν, καὶ οἱ γάμοι ἐλαττώθηκαν σημαντικὰ. Τὸ γρᾶφειο καὶ οἱ διάδρομοι τοῦ Λορέντζου ἐλείπον ἀπὸ γονεῖς, ποὺ ζητοῦσαν νὰ τοὺς δώσῃ τὰ χρήματά τους, γιὰ νὰ παντρεύουν τὰ κορίτσια τους. Τότε, ὁ Λορέντζος—γιὰ νὰ ἐλαττώσῃ ὅσα μποροῖσεν τίς πληρωμὰς τοῦ Ταμεῖου—ἐπέμεινε νὰ μῆθε δλεῖ τις λεπτομέρειες τοῦ εἰδύλλου κάθε ζεύγους! Φαντασθῆτε τὸ γλέντι ἐκεῖνον ποὺ δὲν εἶχαν κορίτσια, καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τῶν ἄλλων ποὺ εἶχαν! Τὰ συνοικεῖσια εἶχαν καταλήσει ἕνα εἶδος... τριμεροῦς συμφωνίας, μὲ τὸν Ἀρχοντὰ μισάζοντα αὐθαίρετος ἀνάμεσα στὶς δὲς οἰκογενεῖς: Τοῦ γαμπροῦ καὶ τῆς νύφης!...

Ἄν ὅμως ὁ Λορέντζος Μεδίκος ἰσχυρῶς τὰ ἐλαττώματά του μὲ τὴν τεραστίαν πρόδοσιν ποὺ ἔδωκε στὶς Καλὰς Τέχνας, οἱ διάδοχοι του δὲν εἶχαν εἰσὲς αὐτὸ τὸ ἐλαφροῦτικόν. Ἡ μόνη φορὰ ποὺ ὁ γιῶνος του Πέτρος θυμῆθηκε τὸ μέγα λο γλύπτη Μιχαὴλ Ἀγγελο, ἦταν μίαν παγερὴ νύχτα, ποὺ ἡ Φλωρεντία σκεπάζθηκε ἀπὸ χιόνιν, καὶ τότε κάλεσε, ἀπλούστατα, τὸ μεγαλύτερον γλύπτην τοῦ κόσμου νὰ τοῦ φιλοτεχνήσῃ, στὸν κῆρον τοῦ Παλατιοῦ του, ἕνα... χιονάνθρωπον! Ὁ δυστυχὴς Μιχαὴλ Ἀγγελο, ἔκανε τὴν ἀνάγκη φιλοτιμία, κ' ἔφτιαξε ὅτι του ζήτησαν.



Ὁ Κοσμάς Μεδίκος.

Ἡ χειρότερη ἐποχὴ τῶν Μεδίκων ἀρχίζει ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Πάπας Κλημῆνος ὁ Ζ' (Μεδίκος καὶ αὐτὸς) ἐπέβαλε στὴ Φλωρεντία ὡς δούκα—δηλ. πολιτικὸν ἄρχοντά της—τὸν ἀραπάκον Ἀλέξανδρον τῶν Μεδίκων. Ἐναν ἀπαίσιον μιγάδον, νόθο γιῶν τοῦ Λορέντζου τοῦ Νεωτέρου καὶ μιὰς ἀραπάκου, γυναικίνας ἐνὸς σταυλῆν τῶν Μεδίκων. Ἀπὸ τὸν ἀγριάνθρωπον αὐτόν, ἡ Φλωρεντία ὑπέφερε πολλὰ βάσανα. Δὲν ὑπῆρχε γυναικεῖον μοναστήριον, παρθεναγωγεῖον, ἢ οἷτι πατρικίον, ποὺ νὰ μὴ ὑπόσθῃ τις ἑρωτικὰς ἐπιθέσεις του. Ὁ μελαμῶς Δούκας περνοῦς ἐπιτιμῶς τοὺς δρόμους τῆς Φλωρεντίας μ' ἕναν καμποῦρ ἐξάδερφόν του, Λορεντζῶν ὄνοματι, καθισμένον στὰ κατωῦλια τοῦ ἀλόγου του «ὡς ἐνσάρκωσιν τῆς Κακῆς Μοίρας», γράφει ἕνας Φλωρεντινὸς χρονικογράφος. Ἐτοῖ ἔριμος, ἐδιᾶλεγε τὰ θυμάτα του.

Ὁ τολμηρὸς, ποὺ θὰ ἐναντιώοντο στὶς κακοήθειες τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐξωρίζετο ἢ ἐφαρμακινόετο ἢ τὸν ἐπάστρευαν οἱ ἐπιτιμῶν τοῦ Δούκα. Ἀκόμη καὶ ὁ καρδιάλιος Ἰππολύτος τῶν Μεδίκων (ἄλλος νόθος αὐ-

τός, αλλά τουλάχιστον... άσπρος) που ο Δούκας τον ύπαιαζόταν ότι συνωμότε. έναντιόν του, πέθανε μυστηριωδώς από μια δηλητηριασμένη κοπτούσπα, που του σερβίρισε ο μάγεράς του, πληρωμένος από τον 'Αλέξανδρο. 'Αλλά κι' ο 'Αλέξανδρος, ύστερ' από λίγον καιρό, έδολοφονήθη, την ώρα που κοιμότανε, από τόν καιπούρη ξάδερφο και σύντροφό του, τόν άπαισιο Λορεντζίνο, ο οποίος, άν και εϋθύς μετά την τυραννοκτονία κατέφυγε στη Γαλλία και από κει στη Βενετία, δέν κατώρθωσε στο τέλος νά ξεφύγη από τόν Φλωρεντινό στυλέττο. Δυό μυστικοί μπράβοι του νέου Δούκα Κοσμά του Β', τόν παραμόνευαν ένα πρωί, καθώς έβγαινε από τή λειτουργία, και τόν έστειλαν στόν άλλο Κόσμο.

'Εννοείται ότι τó έγκλημα αυτό δέν είνε τó μόνο του Κοσμá Β'. 'Αργότερα, έσοκότωση δυό παιδιά του με τά ίδια του τά χέρια! 'Επίσης ή ώραία και έξυπνοτάτη κόρη του Μαρία δέχτηκε κατάσθηα τó πατρικό στυλέττο, γιατί, ενώ ο Κοσμάς τής εχε όρισει ποιόν θά έπαιρνε άντρα, τήν έπιασε μιά νύχτα στήν άγκαλία ενός άλλου, ταπεινής καταγωγής, που ή Μαρία τόν αγάπησε τρελλά.

'Υστερα από ένα χρόνο, όταν ο γιός του Κοσμá Γαρσίας έσοκότωση, σέ βρασμό ψυχικής όρμης τó μεγαλύτερο άδερφό του 'Ιωάννη, ο τρομερός πατέρας έφώναξε έξαλλος:

! —Δέν θέλω έναν Κáιν στήν οικογένειά μου!... Κι' έβύθισε τó στυλέττο του στό στήθος του Γαρσία.

Και τó κομπολόι τών έγκλημάτων συνεχίζεται σέ άτελείωτη σειρά, ματωμένο και άπαισιο. Τó φαρμάκι, τó μαχαίρι, ο στραγγαλιός, ο πνιγμός στό νερό κλπ. παίζουν τόν πρώτο ρόλο στή γενεαλογική ιστορία τών Μεδίκων.

'Ο 'Ελληνικός κλάδος τών Μεδίκων—άν και άπαλλαγμένος από άνηθικότητες—φαίνεται, έν τούτοις ότι κάτι έκληρουόμμε από τή Μοίρα τους: 'Ο Γεώργιος Γιατράκος, ο στρατηγός και συμπολεμιστής του Θεοδ. Κολοκοτρώνη, πέθανε στά 1842 στό 'Αργος, δηλητηριασμένος από τούς έχθρούς του.

'Ο άδελφός του Νικόλαος Γιατράκος έδολοφονήθη, τήν ώρα που κοιμότανε στή Σπάρτη. Αυτό συνέθη μιά 'Αποκριάτικη νύχτα του 1849. Τόν έσοκότωση ένας μαύρος ύπηρέτης του, πληρωμένος από τούς πολιτικούς του αντίπαλους. Και ο 'Αράτης αυτός, φυλακισμένος έπειτα στίς φυλακές του Ναυπλίου, βρέθηκε ένα πρωί πνιγμένος με θηλιές, κατά μυστηριώδη τρόπο. 'Ακριβώς, όπως γινότανε στή Φλωρεντία, στά χρόνια του σκοτεινού Μεσαίωνα.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΓΝΩΜΑΙ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

'Ας δίνουμε στούς πιεζόμενους τήν συμπάθεια και τήν αγάπη μας. 'Η ευγενέστερη αποστολή τής γυναίκας είνε νά χρησιμεύη ως άγγελος τής έλπίδας.

Maud Gouin

'Ο άνδρας είνε ο μόνος, ίσως, άν όλα τά άρρενα πλάσματα τής δημιουργίας, ο οποίος νόμιζε τόν έαυτό του άνωτερο από τήν σύντροφό του κι' ο οποίος πάντοτε και παντού τήν κακομεταχειρίστηκε. Γι' αυτό θαυμάζω κι' ευγνωμονά βαθύτατα εκείνους τούς άνδρες που θεωρούν τή γυναίκα πραγματική σύντροφό τους, συνάνθρωπό τους με ίση αξία, δικαιώματα και καθήκοντα.

Γκράς Τράσοτ

'Η χειραφέτης τής γυναίκας είνε στοιχείον ήθικης και ειρήνης, δια μέσου του οποίου ή ανθρωπότης θαδίζει πρός τήν πρόοδο και πρός τήν παγκόσμια ευτυχία, ή οποία είνε άδύνατο νά ύπάρξη, χωρίς νά έχη στήριγμα μιά πραγματική ήθική, που νά τήν παραδέχονται όλοι.

Παολίνα Βέϊνσιμθ

'Ο πόλεμος είνε άιχος για τήν ανθρωπότητα. 'Η γυναίκα έχει τó ιερό χρέος νά τόν εκμηδενίση. Και θά τó κατορθώση άρκεί νά τó θελήση. 'Η μητρική αγάπη θά εκπληρώση τó θαύμα αυτό.

Μαρία Πονιδόν

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΔΕΣΤΟΙΝΕΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΙΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Βράστε τρία ως τέσσερα κρεμμύδια σέ μισή λίτρα νερού. 'Αλειψτε με μαλακή θούρτσα τίς έπίχρυσες κορνίζες τών εικόνων ή τών καθρεφτών σας με τó ροζμί τους και ή μύγιες δέν θά ξανακαθήσουν ποτέ επάνω τους για νά τά λερώσουν. Τó ροζμί είνε έντελώς άβλαβές για τó χρώσμα των κορνιζών.

Τυλίξτε λεμόνια σέ κηρωτό χυμό καλά, αφού πρώτα τά σκουπίσετε με πανί στεγνό. Τά άκρα του χαρτιού, στρίψτε τα, δέστε τα σφιχτά, και τά λεμόνια θά διατηρηθούν ναιπα επί μήνες.

Διάλυμα διοξειδίου του θείου, είνε καταστροφεπικώτατο κι' άμύσου έξωντωτικό άποτελέσματος έναντιόν τών κορέων.

'Αλλο φάρμακο, επίσης άποτελεσματικό και ευχρηστο, έναντιόν τών κορέων—σέ μερικά άθηναικά σπια ύπάρχουν τέτοια έπιδρομείς και τó χειμώνα—μπορεί νά παρασκευασθ ή με τή διάλυση 20 γραμμαρίων ύδραρυλαοφής μέσα σέ 50 δραμια πέτρελαιο.

Γιά νά διώξετε τίς μύγιες από τó σπίτι σας, άκεί νά ρίξετε στό πάτωμα περί τριμμένο κι' άνακατωμένο με διπλάσια ποσότητα ζάχαρης.

Τό προχειρότερο και άβλαβέστερο μέσο για τόν καθαρισμό του νερού είνε ή στύψις. 'Αρκεί μόνο νά μη ριχτούν μέσα στό νερό μεγαλύτερη ποσότητα στύψιως από τó 1)50 του βάρους του νερού.

Γιά ν' άπτόγουν πολύ καιρό πάνω στή φωτιά ή πηλινες γύφρες, πρέπει νά έπιχρίσουμε τήν έξωτερική έπιφάνειά τους με πηλό και μετά, αφού στεγνώση καλά ή πηλός, νά τόν άλείψουμε με λάδι λυχναριού.

'Όταν θουτήσουμε μέσα σέ γάλα έθραστο μιά θελόνα και μετά τήν σηκώσουμε ψηλά, ήρεμα δίως και κατακούφως, τότε, άν τó γάλα είνε άπόθετο στα ίδουσε τήν μύτη τής θελόνας με μικρή σταγόνα έξ αυτού. 'Αν δίως είνε νερόμμένο, ή μύτη τής θελόνας θά είνε καθαρότατη.

'Ισού και μερικά πρόχειρα καλλυντικά:

'Ο χυμός του λεμονιού μαλακώνει και άσπρίζει τήν έπιδερμίδα.

'Ο χυμός τής φράουλας μαλακώνει και γενικώς όφελει τήν έπιδερμίδα.

'Ο χυμός του άγουριού, άνακατεμένος με θόρακα, άσπρίζει και κάνει τρυφερότερη τήν έπιδερμίδα.

Και ο χυμός τού κληματίς, ο χυμός τών θλασταριών του κληματός, που μαζεύονται τόν 'Απρίλιο και τó Μάη, είνε έξοχο καλλυντικό του προσώπου.

Γιά νά κάνετε άδιάβροχο ένα ρούχο σας δέν έχετε παρά νά τó θουτήξετε μέσα σέ 6 άκάδες νερό, στό οποίο έχετε διαλύσει προηγουμένως 50 δραμια όξικου μολύβδου. Τó ρούχο κατόπι πρέπει νά στεγνώση, χωρίς νά τó στίψετε.

Γιά νά αφαιρέσετε από τά καινούργια πηλίνα εκεύη, ιδίως τίς στάμνες, τήν χαρακτηριστική όμη του άργιλου, πρέπει, πριν τά μεταχειριστήτε, νά τά πλύνετε έξωτερικώς με ζεστό ξύδι και μετά νά τά ξεπλύνετε με άφθονο νερό.

'Η δερμάτινες ζώνες και τσάτες καθαρίζονται ως έξής: Τρίψουμε τó δέρμα με πολλώδες μύγα θειζικής και κιμωλίας, μετά, αφού τó άφήσουμε νά στεγνώση καλά, τó τρ θουσι με μιά θούρτσα τυλιγμένη σέ φαέλλα και, τελευταία, τó άλείψουμε με τó άσπράδι ώμου αυγού.

'Η φθίνες καρέκλες και καναπέδες καθαρίζονται και διατηρούνται καλύτερα, όταν μετά τó ξεσκόνισμα τίς τρίψουμε με πανί θουτημένο σέ γάλα. Φυσικά, κατόπι πρέπει νά ξεπλύνουμε τά έπιπλα με άφθονο ζεστό νερό.

Τά κοκκάκια άπτικείμενα (χτένες κλπ.) διατηρούνται περισσότερο καιρό, όταν τά τρίψουμε μ' ένα πανάκι θουτημένο σέ λάδι.

